

Foglalat. Magyarország és Erdély (kinevezések; a vakok pesti intézete növendékeinek próbatéte; Kanitz M. L. jótékonyága, a bécsyőri vasúttársaság közgyűlésének határozati; Fejérmegye (egy főszb. erőszakoskodásának megvizsgálására küldöttség nevezeték, személyeskedések az országgyűlési választmány hanyagsága miatt, a turolyai körlevél egész terjedelmében pártoltatik, 'sa. t.) Tolnamegye (nemz.-bank föllállítás ügye, a turolyai körlevél pártoltatik, megyei levelezések; 's a t.) köszönet-nyilvánítás; a jászkúni tisztek adómentségi ügye; a turóczy ev. esperesség közgyűlése, a komáromi hamis értesítés ügyébe 's a t.) Spanyolország, Anglia; nyilatkozatok az Orleans hg haláláról 'sa. t.) Franciaország (részletek és pótlékek az Orleans hg haláláról 's a t.) Törökország. Ertesítő.

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. fels. Seultety Ferencz k. ud. kamrai tanácsost saját kérelme következtében 50 évi tisztes szolgálata után érdemlett nyugalomba, egész évpénze meghagyása mellett, helyezni kegy. méltóztatott.

A' nm. m. k. udv. kam. Schubert Ign. facseti kam. igazg. a' megürült csatádi kam. igazg. hiv. helyezte által. Krimmel Marczel Pestre és Theodory Tódor Zimonyba áttétele köv. az ó gradiskai k. sómázsáló hiv. megürült. Garlathy János k. sóárnok jun. 4kén meghalálozott. A' zágrábi tisztválasztásnál történt rendbontó zavarok megvizsgálására kir. bizt. Siskovics Józ. Verőcze megyei főispán vagyón kegy. kinevezve.

Lissóvenyi László tb. 's a' nm. m. k. kuriánál több jeles nemzetség jogigazgatója 47 évű munkás életpálya mellett Pesten jul. 24kén hosszab sinylődés után sorvadásban elhunyt.

A' bécsyőri vasúttársaság f. hó 18iki közgyűlésének nevezetesh határozatai: 1) Egy év alatt 1,300,000 ember és 291 ezer mázsa teher szállítottat e' pályán 2) A' jövedelem nemcsak a' 4 pftnyi kamatot hozta be, hanem egyszersmind 45,375 fr. 51 kr. fölösleget is adott. 3) Mivel a' 10 milliónyi építési tőkéből csak mintegy harmadfél millió van még meg, 's a' balparton is vasut tervezetnek, tehát e' pálya most egyidőre tovább nem folytattatik, 's a' Sik beüzemelésnek kieszközlése az illető hatóságoknál azonnal elrendeltetett.

A' vakok k. intézete f. hónap próbatéte szombaton július 30kán délelőtti 9 órától 12ig fogja tartani.

Kanitz M. L. pesti nagykereskedő ur e' napokban újabb bizonyoságot ad a' hazai köz. intézetek, de kivált a' szenvedő emberiség iránt annyiszor tanúsított 's hazaszerte ismert buzgó részvételének, midőn a' vakok bécsi intézetében működő lenfonógép mintájára általa ritka bőkezűséggel Bécsben készítettett 's ön költségén Pestre szállítottat 's 12 személy foglalkodtatására alkalmazott fonó-gépet a' pesti vakintézet növendékeinek ajándékozni, 's ez által az emberiség ezen legszánandóbb osztályának sorsát nemeslelkűleg enyhíteni sziveskedett, melly nagyszerű ajándékaért az intézet kormányza részéről ezenel az egész haza előtt köszönet mondatik. Dubraviczky alispán. m. k.

(Fehérmegyei közgyűlés). Székesfejérvár, július 24. Első alispánunknak a' dunamelléki refor. egyházkerületi gyűlése miatti távollétében közgyűlésünket 2ik alispánunk elnöklété alatt f. hó 18án kezdtük meg. A' megyei határozat 's eddigi szokás ellenére, miszerint a' tiszti jelentések előtt csak országos vagy közérdekű tárgyak vétethetnek föl, egy ügyvéd 's nyéki közbirtokos azon panasszal állott föl: miként mezei gazdaságának megtekintésében, V. S. jár. főszb. bír. azon szin alatt, mintha gabonáját gázoltatná, utját állotta, kocsijából kirántván fojtogatta, 's ha segítség nem érkezik, nem lehetetlen, hogy őt megis ölte volna, melly czégeres kihágás 's ez által okozott közbotrány miatt őt megfenyíttetni sürgette, további hivataloskodásra azon tekintetből is érdemtelennek állítván, hogy B. S. javainak zár alá vétele alkalmakor nemesak valótlan jelentést tett a' megyei közgyűlésre, hanem annak jószágát megis vette. A' bepanaszolt főbíró 14. évig vádnélkül töltött szolgálatjára hivatkozva, e' vádat a' laplatalannak állította, a' vádló ellen annak sértegető természetét, atyafiaival örökös surlódását, nejjével, cselédjeivel méltatlan bánását, szomszédjára lövéssel fenyegetését említvén 's magát azzal, hogy ezt birtokának, mellyet a' vádló több év óta károsít, biztosítására kénytelen volt tenni, védelmezvén, a' RR. e' mindkét részről feladott vád kinyomozására, M. K. táblabírónak elnöklété alatt küldöttséget rendeltek. Elnök alispánunknak abbéli előadása: hogy mivel az országgyűlési tárgyak kiszemelésére megbízott választmányülés tagjai elmaradása miatt, gyűlés előtt, mint a' megye határozta, meg nem tartatott; e' végett a' megye sikeresh módokhoz nyuljon, vagy az érintett tárgyak ezentul választmányra utasítás nélkül mindjárt a' gyűlésben vétessenek föl, hosszú vitákat, 's közbe közbes személyes kitérőseket szült. Voltak, kik a' választmány megtartására megyei-eg rendelt időnek alkalmatlanságát, mások, kik a' tiszviselőknök egyéb hivatalos dolgokkal különben is szerföltött megterhelhetőségüket, némelyek, kik az előfogatókat kivéve, a' többi köztárgynak már megvitátását, többen, kik a' nyári sürgetős munkákat hozván fel okul, a' választmányt mentegették, de az ellenzék ezt csak hanyagságnak tulajdonítván, e' miatt a' választmányt megrovatni erőködött. Egy a' hanyagságnak okát abban keresvén, mivel a' választmánytól az egy véleményt képviselő munkás tagok visszavonultak, megemlítette: hogy a' választmányok az egyházi zsinatok idejéből vevén eredetüket, választmányra bizás által a' tárgy csak halasztatik, például hozván fel az 179% országos kiküldetéseket, kérdé: olesőbb lett e' ez óta a' só? avagy orvosoltattak e' az ország sérelmei? megjegyzette továbbá testvérjével együtt, hogy ha erszényről van szó, a' vagyonosak eljönnek, de midőn az előfogatókról 's így az adózók könnyebbítéséről, elmaradnak, 's csak egy pár órát is megvonnak tőle. Ezen méltatlan gyanúsítgatás a' másik részről hasonló abbéli gyanúsítgatással torlatván vissza, hogy a' kilépett tagok ismét a' küldöttségbe kívánnak soroztatni, míg végre határozattá lön: hogy a' választmány ezuttali elmaradása nem hanyagságból történvén megrovatást nem érdemel, 's a' közügyek előleges tárgyalása végett továbbra is megbízatik. Másnap egy tb. nyomtatott indítványában az árszabást néprontásra czélzóan állítván, indítványa bővebb megvizsgálás végett választmányra utasítottat, az eperfa-tenyésztés tárgyában pedig a' magyar selymet jószágára minden europai selyem fölibe emelvén, hogy azon 40 milliónyi forint, mellyet az ausztriai birodalom évenként kül selyem-szövetekért fizet, megkimé-

tessék, selyemgyárok felállítatását, vámrendezést 's Hoffmann egyedárusságának megszüntetését javasolta; ellene felhozatván: hogy a' vámsökkenetés a' hazai gyárookra 's belfogyasztásra nézve veszedelmes, hogy Hoffmann szerződése nem egyedárusság, mint inkább a' honi természetekre üdvös, a' tiszti főügyviselőnek abbéli észrevételére: hogy miután az urbéri törvények által a' marhatenyésztés megszorítottatik, az adózónép állapotja ezen újabb keresetforrásnak szorgalmazását megkívánja, az eperfa-tenyésztés bővebb kifejtése végett választmány nevezetett. A' kálozi ref. egyh. jegyzőkönyvének, a' lelkes járándóságára nézve tapasztalt kiigazításról előfordult választmányi jelentés folytában, egy jár. szolgabíró, hitelességének megsértése miatt elégtételt követelvén e' közben némelyek alkalmat vőnek csipősb kitérősekre. Az illető földesuraság t. i. hiteles uton megtudván, hogy a' kérdéses jegyzőkönyvbe beirt járándósága mennyiségét, a' helybeli ref. lelkes illető előljáróságának tudta 's befolyása nélkül önkényesen főlebb emelte, ezt még a' mult gyűlésben hamisításnak nevezte, kijelentvén egyszersmind, hogy az e' tárgyban tett szolgabírói jelentésnek hitelességét kétségbe vonni vagy sérteni nem akarja, 's minthogy a' kiigazítás választmányilag is az előbbi mennyiséggel egyezőnek ismértetett, a' szülő földesurat tiszti kereset alá vonatni sürgették némelyek, hacsak nem ismértlendit azt: hogy a' sz. bírói hitelességet kétségbe vonni vagy sérteni nem akarta. A' szülő multkori kimélt nyilatkozata ismértését csak személyességnek 's így fölöslegnek tartván, ám- bár minden kitelhető morális erőtetéssel ostromolták, elleneinek erőködésin hallgatása által kifogott 's győzött. Tegnap a' turolyai levél kerülvén szőnyegre, az nemesak egész terjedelmében pártoltatott, egy előkelő tb. indítványára elhatározottat: a' turolyai nemességnek megírni, hogy közalkotványos jogaihoz ragaszkodását örömmel érté Fejérvgye, egyszersmind némely ev. lelkeszek a' magyar nyelv 's nemzetség elleni törekvéseinek elfojtása végett legfelsőbb helyre felírás rendeltetett. E' levél tárgyalatása alatt több kiejtést lehet hallani, mellyek inkább keseredést előidézni, mint az ellenséges indulatokat csilapítani képesek. A' kormány vele nem gondolása, a' főisp. kihágások, Lengyelország elnyomatása 's több hasonló tulzó ecsettel festettek. Volt, ki nem csudálkozott volna, ha Zágráb staturiummal él a' nsi jogokat letapodó tisztviselő ellen; volt ismét, ki az önkénykedőre nem staturiumot ohajtott, hanem hogy éljenek, 's annál inkább érezzék bűnök súlyát, — megemlítetett, hogy más országokban találkozik elszánt ember, ki magát feláldozza, csak magyar honban nem találkozik még illyes, ez szerencsétlenség, ha törvény nem volna szent, minek szentnek kell lenni, kész lenne a' szónok tusára szállni az önkénykedővel. Torontalnak a' nádori 's koronaöri hiv. iránt, Vasnak a' népnevelés, Varasznak latinul a' világos örökösödés tárgyában irt levelei, bővebb kifejtés végett a' megyei választmányhoz utasítottak, Varasznak a' törökországi keresztények felszabadítása iránt szinte latin nyelven irt levele folytában legfelsőbb helyre felírás határozottat. (Folyt. köv.)

Tolnai közgyűlés. F. hó 4én nyitottat meg évnegyedes közgyűlésünk első alispánunk elnöklété alatt. Mindenekelőtt a' felsőbb helyről érkezett leiratok 's hatósági körlevelek tárgyalattak; az olvasó közönségre nézve főleg az utóbbiak bírnak érdekel: 1) Legnevezetesh ezek közt szomszéd Fehérmegye körlevele, mellyben példátlanul pangó kereskedésünk élénkítése végett egy független nemzeti bank felállítatását, vasutak, csatornák sőt gőzösek országos költségeken építtetését, főleg azonban a' kereskedésünket bilincsben tartó határvámrendszernek országgyűlésileg megváltoztatását, végre a' hosszabb időtől forgásban levő, jelenleg azonban csökkentett értékű rézpénzek beváltatását országgyűlésen szorgalmaztatni indítványozza 's pártolására megyénket is felszólítja. A' haza javát sziveiken hordó RR. méltó higgadsággal vevén tárgyalás alá az elsorolt tárgyakat, élénk szavakkal emelék ki a' hazai termények gátló 's az ipar-nyomasztó visszaéléseket 's ennek természetes következményét, nemzeti szegénységünket részletesen fejtegetvén, voltak, kik ezen bajok elintézésére a' köz- zelgő országgyűlésen ő fels. 's a' nemzet képviselői által közösen nevezendő választmányt indítványoztak, ismét, kik a' rögtönzési hévtől elragadtatva a' százados bajon nyomban összehívandó országgyűlés által kívántak segíteni; de a' többség véleménye 's kívánata mégis az volt, miszerint az amugy is előttünk álló országgyűlés siettetése szükségtelen lévén 's a' tárgy országos érdekénél fogvást bővebb meghányatást igényelvén, a' felszólító levél minden pontjára nézve, miről megyénk még nem intézkedett, az országgyűlési választmányhoz utasítottat. 2) Turómezőnek pártfogásra szólító levele mellett felolvastatték a' felírás is, mellyben a' híres zágrábi tisztválasztáskor ejtett sebeket ő felségénél orvosoltatni kéri. A' levél szomorú tartalma szomorú érzelmeket kelesztte szívökben 's bus de lelkes hangokat rezgete a' szőlők ajkain, mert a' vad öldök- lést és törvénytípást nem tekinthették pártos kicsapongásnak, hanem olly polgári bűnnek, melly ittott hazaárulással határos. És csudálkozunk lehet, hogy épen a' minden nemzet embere iránt tulságig méltányos magyar nemzet olly szere- rencsétlen, mellynek annyi elkeseredett ellensége még alkotványa sánczain belül is van! Valóban külluös kinövése az az emberi természetnek, miszerint mi föll- ről nehezedik le, azt nyugton elfogadja, de a' mialólról az alaplól emelkedik fölfelé; azt első csirájában irgalmatlanul ledorongolni erőködik. Elnökünk lel- kes indítványa nyomán egyértelműleg felírás határozottat, mellyben ő fels. nni bizalommal kéretik, hogy e' pausz érdemében szigorú vizsgálatot rendelvén, a'

maroknyi adózó népét azzal volt megvizsgálni kegyes, hogy terhes költségű építése következtéből eredt 1600 v. forintnyi adóssága kamatját négy évig fizetendi, mit ez évre már teljesített is. Ezenkívül szegyházunk belső készületéhez kívántató keményfát is terjedelmes erdeiből szükséges mennyiségben nemcsak kegyes volt megajánlani, hanem igazán adott is, előlött 50 mérő mérszél is megajándékozott. Miért is, mulhatlan kedves kötelességünknek ismerjük édes hazánk előtt szives hálánkat nyilvánítani 's a' főlényt hó érzelmi imáinkkal azért kérni: hogy ó exc. családostul a' jók igaz öröme 's tisztelő alattvalói boldogítására számos évig virágzó létben éltesse! Ezt ohajtják a' sz. Istváni ref. gyülekezet minden tagjai Angyán Mihály helybeli lelkész tolmácsolása által. —

Turóczbul. Jul. 10én. Előbbi tudósításom fonalán sietek az e' hónap 2án Kostyánban Ruttkay Károly kir. udvarnok 's másodalispán mint turóczyi ev. esperesség igen érdemes 's buzgó főfelügyelőjének elnökle alatt tartott és számos részvevőtől látogatott esperességi közgyűlés eredményéről az olvasó közönséget röviden értesíteni; de mielőtt ezek közlésébe bocsátkoznám, lehetetlen az e' f. évi 52ik számú Jelenkorban foglalt nógrádi ág. hit. vall. papgyűlést tárgyazó közlést, mennyire ott 2ik pontban a' turóczyi esperesség említésre méltattott, érintetlenül hagynom egyszersmind ki nemjelentnem, miszerint nehezen hiszem hogy oly modorban, mint közöltetik, a' turóczyi esperesség felszólítása következtében hozott volna végzés a' nógrádi esperesség által. Szabadságában áll ugyan kinekinek a' más véleményét visszautasítani vagy elfogadni, de hogy egy moralis testület indítványa személyes elménczkedésre szolgáljon alkalmul, azt az olvasó közönség ítéletére hagyom, elég legyen ez uttal mondva, hogy a' turóczyi esperesség indítványával, mely különben semmi újat nem foglal magában, semmi külfényt nem hajhászott 's oly szellemű dicsőség után, mint az említett közlésből következtethetni, sovárogni nem szokott és ha valaha illyekben a' mundi gloriát keresi, ne gondolja mintha mindjárt más is követné. Az elbizottság ritkán terem várt gyümölcsöt 's e' szerint csak „Suum cuique“!! Mi már a' fen érintett gyűlésnek nevezetes határozatit illeti, ezek közé sorozhatók: 1) Az iskolai rendszer egy e' végett elnökileg összehitt választmány által megvizsgáltván, ennek észrevételei pedig némelly módosításokkal jóváhagyatván, mind a' kerületi mind egyetemes gyűlésnek fölterjesztetnek. Hosszasb volna itt minden észrevételt bővebben taglálni, mindazáltal említést érdemel, miszerint korszerűnek ítéltetett hogy az iskolába járó különben jó viseletű és szorgalmas tanuló ifjaknak, ha szülei megengedik 's e' végett szükséges költséget adnak, mind a' színházak, mind más művelt multságok látogatása, az iskola-igazgatónál előre tett jelentés mellett oly formán engedtessek meg, hogy színházban a' 2dik 's 3dik karzat tiltott helynek tartatván csak földszint vagy páholyra értessek az engedelem. 2) Az esperességi alügyelő hivatalra mult évben Ujhelyi Lajos, Sándor Károly és Beniczky Albert jelöltetvén ki, az első, úgy mint Ujhelyi Lajos, tisztifőügyész és blatniczai egyház felügyelője 12 szavazó egyház közt 7 szavazatot 's így nem csak relativ, mi különben nálunk elégséges, de teljes többséget is nyervén, esperességi alügyelőnek ismételt éljenzések mellett kikiáltatott. 3) Hasonlag a' főesperességre titkos szavazás után Belohorszky András, Mojszissovics János és Kubovics Ferencz egy e' végett rendelt választmány ülésében kijelöltettek, most pedig a' beadott választó szavazatok felbontattak 's miután Belohorszkyknak 6, Mojszissovicsnak ellenben csak 5 szavazat juta: amaz a' főesperesi hivatalba iktatott; megürülvén pedig ez által az alesperesi hivatal, ámbár némellyek által előbbi esetekre hivatkozálag indítványoztatott, hogy erre a' főfelügyelő elnök jelölvén ki három vagy négy egyedet, a' választás nyomban történnék meg, 's minden felügyelő és lelkész külön külön titkosan szavazzon, azonban az indítványának első pontja elfogadtatván, a' választás az egyházakra, 's azok által beadandó szavazatokra bízott. Ez alkalommal a' pribóczyi felügyelő azon indítványt tevő, hogy bár önként értődik, miszerint szavazatok egyenlősége esetén az esperességi felügyelőnek mint elnöknek szavazatja határozó erővel bír, ez mindazáltal jegyzőkönyvbe világosan mindedig kimondva nem levén, azt végzés által megerősített kívánja. Az indítvány mindnyájak által pártoltatván elfogadtatott. 4) A' megválasztott esperességi alügyelőt és főesperest Kvorka György szucsányi lelkész jeles deák beszéddel üdvözlé, abban mind a' két hivatal hatáskörét és kötelességit a' megválasztottakra igen helyesen alkalmazván; ezután pedig a' pribóczyi felügyelő, jelen nem létében magyar hangú beszédét a' főespereshez intézvén ebben az unio magasztos eszméjének ápolását, nemzetiségünk szent ügyének gyámolítását és a' protestansok közt annyira kívántatos egyetértés előmozdítását 's ennek megbomlására czélzó hydrafejű armánykodások gátlását röviden érintve, különös figyelmébe ajánlá. Az unio most pendített meg itt legelőször nyilvánosan. 5) Fájdalmas érzettel kell egy esetet itt említmem, um. turányi lelkész több, bár törvényes vizsgálat által még nem tárgyalt kicsapongás miatt lakából az egyházbéliek által kitiltatván a' superintendenshez folyamodott, ki is az esperességhez irt levelében annak visszahelyezését rendelvén, a' vádakra nézve vizsgálatot tétetni 's ennek eredményéről magát értesíttetni szorgalmazá. A' folyamodás nyomban az egyház ügyelőjével közöltetett 's most mind ennek mind az egész egyház nevében beadott nyilatkozások 's azokhoz mellékelte két rendbeli tanuvallatás, nemkülönb az elmozdított lelkésznek az esperességhez nyújtott újabb folyamodása tárgyalás alá vétetelt, minek következtében a' rendes és szabott ut elmellőztével véghez vitt elmozdítás 's önkényes erőszakoskodás a' többség által ugyan nem helyeseltetik de miután a' saját eredetijökben előmutatott egyházi anyakönyvekből kitűnt hogy ki vevén az 1844 év kezdetét egészen f. évi majus 20ig semmi bejegyzés nem történt, sőt ezt megelőzőtt évokban is számos hijány és kihagyás tapasztaltatott 's mind ezt az elmozdított folyamodó eszedő-levelében sem tagadván, az anyakönyvek illy rendetlen és hijányos vitelét elismerte, mellőzvé a' többi vád alaposágát vagy alaptalanságát, mint az ellenmondó biróság által eldöntetendőt, a' folyamodó, bővebb nyomozásra 's vizsgálatra immár szükség nem levén, lelkészi hivatalától felfüggesztetett 's elmozdítottnak és a' további lelkészi hivattalal egybekötött eljárásokra alkalmatlannak nyilatkoztatott, ezekről pedig az irományok fölterjesztése mellett a' tudakozó superintendens értesíttetni határozatott. 6) A' vegyes házasságoknak a' protestans lelkészek általi

megáldatása olly értelemben, mint az a' febr. 28án tartott vegyes tanácskozási ülésben megállapított, elfogadtatik. 7) A' Sz. Mártonban levő esperességi tanoda, hol a' gramatikai tanulmányok berekesztőleg syntaxisi osztályig már több év óta előadnak, ezentul esperességi gymnasiumnak neveztetni rendeltetett, a' tanítók pedig „clarissimi“ czimvel tiszteltettek meg. E' czimzés némelly lelkészeknél ellenzésre talált, az vitattatván általok, miszerint a' clarissimusi czim csak azokat illeti jogszerűleg kik a' külföldi egyetemekben megfordultak, de erre az mondatott, hogy a' pusztá czimezés, mint p. o. tekintetes, nemzeti 's a' t. semmi törvényen nem alapul, 's arra senki nemis szorittatik; mivel pedig társas életben a' honor non est honorati, sed honorantis, lássa ennélfogva kiki, ha tisztelkedésével az illedelem vagy illetlenség szabályit tartja vagy szegi é meg. 8) Mányik János megyénk másod főorvosa szives volt azon nyavalyák jegyzékét magyar fordításban közleni, mik mint leginkább halálokozók a' halotti anyakönyvekbe följegyeztetni szoknak 's mi könnyebítésül az esperesség lelkészeinek jövő évben szolgálánd, midőn már az anyakönyveket magyarul vinni köteleztetnek. Tudomra a' neczpálli lelkész Lányi Samu már megelőzte a' törvény rendeletét 's e' folyó évben megkezdé az anyakönyveket magyar nyelven vezetni. Esperességi jegyzőkönyvünk eddig latin, de az esperesség nevében kelt levelezések tavaly óta magyarok. Festina lente, — maudre sza zente, mi is majd lassan lassan beléjövünk 's talán utólrjúk magyar ajku hitsorsosinkat 's e' tekintetben mi a' fontolva vagy józan haladókkal egyetértünk. — Az esperességi gyűlést dús lakoma követé, hol ő felségök, nádorunk, főhgnő hitvese, főhg István hosszas életűtök poharak ürtettek, mit mozsarak durrogási kíséretében a' házi ur buzgó főfelügyelőnk 's annak családja lelkes tagjai nemkülönb az ujdón választott esperességi másodügyelő és főesperes és más jelenlevők egészségökért is őszinte magyar lelkesedéssel megtevének. Befejezésül kénytelenittem egy kis eltérést tenni; czikkeimben sértegetést minden módon 's mindig mellőzvé, annál kevesebb; szoktam, kétértelmű szókat használni 's ezt ki személyemet ösmeri, jellemem nemis engedi; e' szerint szavaim balramagyarazóit csak arra kérem, hogy kik világos szavaimat tovább is félreérteni kegyeskednek, lépjenek nyilván fel közöljék észrevételeiket az olvasó közönséggel, mire én felelettel soha adós nem maradok, mert így: duo contraria juxta se posita elucescet veritas! különben ha kákán csomót keresve, mindenben gáncsolatálnak, majd megsugom a' jó uraknak, de csak ad amicus aures et absque offensa, mit szól Voltaire: „Batir est beau, mais detruire est sublime.“

RS Minthogy mind rendes levelezőnk, mind egyéb teljes hitelességű férfiak által figyelmeztetünk arra, hogy Jelenkorunk f. é. 55 számába iktatott „Igazítás egy komáromi hibás értesítésre“ czimű czikk P. G. volt főadószedő tartozási ügyében a' dolgok valódi állásával módosítólag sem hangzik össze azt ennélfogva mint az érdeklött által állítólag kétségtelen hitelességű alakban igazolásul benyújtott; az illető hatóság és közönség előtt czáfolatlan adatokul bebizonyítani köteles az öngazolásban fáradozó fél, ha lapjaink által a' közönséget mystificalni vagy tévutra vezetni nem szándékozott. A' szerk.

Spanyolország.

(Zendületi ünnepély. Elegy.) 1822ki jul. 7ikén a' testőrcsapatok e' kikiáltással: „Éljen a' korlátlan király!“ a' népet megrohanván, ez által kemény esata után meghódolásra kényszerítették. E' dicső nap emlékünnepe minden zavar nélkül üllék meg ez évi jul. 7ikén Madrid lakosi, 's este fényes kivilágításban ragyogott a' főváros. A' tanács e' nap nem tartott ülést. Valladolidban hire járt, miszerint Alenso tábornok parancsot kapott sergeivel a' portugál határokhöz indulásra, mivel Portugáliában némi jelei mutatkoztak a' dögvésznek. Alkalmast csak ijeszteni akarja Portugáliát a' kormány, hogy a' spanyol érdeknek megfelelőbb politikát kövessen. — Barcelonában jul. Skán ismét egy guerilla-vezért fogtak el, kit a' parancsnok azonnal agyonlövetett. — Sevillában olly hőség uralkodik, hogy a' tisztviselők reggeli 5 órától 9ig dolgoznak csak illető hivatalosztályikban. —

Anglia.

(Nyilatkozatok Orleans hg haláláról. Elegy.) London, jul. 18kán „Orleans hg halálának híré galambposta ma reggel hozá meg, mi a' cytiben rendkívül nagy megindulást okozott. Valamennyi lap megegyezik abban, hogy e' szomorú esemény nagy mértékben veszélyezteteti az európai békét. Tíz év óta jóslgatják már, hogy a' juliusi királyságot sirba viendi magával Lajos Fülöp 's Orleans hg halála könnyen teljesítheti e' jóslatot, mert a' forradalom emberei, ha vajaha, u gy most alkalmasint mindenre készek Lajos Fülöp ellen. — Albert hg ez évi szeptemberben meg akará látogatni Németországot, de a' királyné élete elleni merények már most semmivé tevék e' tervet; a' királyné pedig a' parlament engedelmé nélkül nem hagyhatja el az országot 's ez engedelmet alkalmasint nem is kapná meg ezuttal, mert az uralkodó népinség miatt az országos pénztár nem igen viselhetné el e' nagy terhet. — Az alsó házban ellenzés nélkül olvastatott föl csakhamar egymásután kétszer a' királyné életének biztosítására czélzó törvényjavaslat, mely szerint ezentul az Oxford, Francis és Bean féle királygyilkosok fölött egyszerű eskütszék hozand ítéletet, mely derekas vesszőzésből és elszállítatásból, vagy magánybörtönből fog állani. —

Franciaország.

(Részletek Orleans hg haláláról.) Paris, jul. 14kén: „Orleans hg tegnap délután St. Omerbe készülvén, némelly ezredek megvizsgálása végett, előbb el akart szüleitől bucsuzni, 's 11 óraker egy, két lovas hintón Neuillybe kocsizott. A' hg egyedül vala kocsisával, a' mailloti dombon egyik ló valamitől megijedv'n, vágatni kezdte. Néhány pillanat mulva figyelmezteté erre a' kocsi a' hg, de az nyiltan megvallá, hogy már nem bírja visszatartóztatni a' lovakat. Ekkor a' hg a' hintó alacsony ajtaján kiugrott, még pedig olly szerencsésen, hogy talpra esett; de az ugrás olly erőszakos volt, hogy a' hg nem tarthatá meg magát lábain, hanem elesett 's fejét olly iszonyuan sújtá a' kövezethez, hogy eszméletlenül vivék őt egy füszerárus közel házába. Ezalatt a' kocsis fékre kapván lovait, visszazatért, de a' hget már mély ájulásban lelé. Baumy orvos azonnal eret vágott rajta, de siker nélkül. A' szerencsétlenség első hírére a' király 's királyné azonnal gyalog siettek fiokhoz, 's csak utközben ültek az őket beért kocsikra Kle-

mentine és Adelaide hgnökkel; a' hget azonban majd minden jelensége nélkül lelék az életnek. A' hg főorvosa 's Montpensier és Aumale hgek is csakhamar megérkeztek. Az orvos mindjárt veszélyesnek mondá az esetet, 's vérömléstől félt az agyvelőbe. Délután 2 óraker e' szókat mondá a' hg németül: „Zárjátok be az ajtókat; tűz van!” Ezek valának utolsó szavai. 2 óraker Nemours hercegnő is megjelent, 's vele Pasquier kancellár, Gérard tábornagy, több miniszter, 's pillanatra növekedő néptömeg, mely nagy megilletődéssel tekintete a' szobába a' nyitva hagyatott ajtón. A' hg tábornoki köntösben 's vérben uszva feküdt az ágyon; a' királyné 's hercegnők zokogva térdeltek előtte; a' király mozdulatlanul állott, meredező tekintettel függve első szülöttének halaványuló arcán. A' neuillyi lelkész segédeivel együtt megjelent a' király kívánatára 's az utolsó vallási szertartást sirva teljesíté a' 31 éves hgen. Az erősítő gyógyszerek csak hosszabbíták a' szörnyű kínokat. 4 óraker már kétségtelen jelei mutatkoztak a' közelgő halálnak, 's fél óra mulva kiadá homlokáról a' halálos verítéket. Ezután az oldalszobába vezető a' királynét a' király, hol a' miniszterek 's tábornagyok özsze voltak gyűlve. Mindnyájan térdre borultak. A' király legsziverehetőbb kifejezésével az atyai fájdalomnak szorítá meg a' zokogó Gérard tábornagy kezét. Ezután a' 17ik szerezred egyosztálya, ugyanaz, mely a' hget afrikai táborozásakor kísérte, két sort képezett, 's a' 4 altiszt a' halottat Neuillybe vivé; a' kir. család gyalog követé a' holttestet, 's a' nagyszámu néptömeg levett süveggel 's ünnepélyes csöndben kíséré a' gyászmenetet. Az udvari kápolnában térdreborult a' kir. család 's buzgó imádság után a' mindenható kegyébe ajánlván a' kedves elhunytat, szobáiba vonult, hol a' fájdalom legkorlátlanabb kitörésinek engedé át magát a' király is, ki eddig olly állhatatosnak mutatkozott. Esti 7 óraker egy parancsvivő tiszt és a' főorvos Plombieresbe utaztak, hol Orleans hgnő jelenleg a' fürdőt használja; Nemours és Klementine hgnő 9 óraker ugyanoda indultak, levelekkel a' királytól, és királynétól Aumale hg Marsan palotában lepecsétlő bátyja irományit. Nemours hghoz gyors sürgöny intéztetett Lunevillebe, ki onnan rögtön Plombieresbe induland, Orleans hgnő vigasztalására. Toulonba is parancsot küldé a' miniszterség, egy gőzösnek Joinville hg után küldetése végett, ki most a' szicíliai partvidéken tartózkodik. Parisban gyász és csönd uralkodik. Mondják, hogy a' királynak, fia holtteste fölött, ezek valának utolsó szavai: „Bár inkább engem ért volna e' esapás!” A' juliusi népnünp e' közbejött gyász eset miatt ez évben nem tartatik meg, 's csupán gyászmise által történelmük megemlékezés a' juliusi elhunytakok. A' Globe

azon hírt terjeszti, hogy a' király rövid idő mulva lemondani szándékozott Orleans hg javára. A' mérsékelt ellenzék 's kormány lapjai azt hiszik, hogy e' szomorú eset semmi változást nem eszközönd Franciaország sorsában, mert a' most uralkodó család jövendője olly biztos alapokon nyugszik, hogy megrendítettésitől nem tarthatni. A' határozottabb ellenzéki lapok tisztelik a' király bánatát 's csak néhány nap mulva fogják véleményüket kimondani. A' tözsércsarnokban a' kamarákat összehívó parancs megjelenté után a' pénzkelet ismét emelkedni kezdé 's a' kedélyek tökéletesen megnyugodtak. A' kormányzóság iránt világos törvények még nem létezvén, a' kamarák czélszerűen fognak e' tekintetben intézkedni. Eddig csak annyit tudhatni, mikép a' király, az asszonyi kormányzóság elmellőztetésével, Nemours hget kívánja kormányzóvá kinevezetni a' parisi gróf kiskorúsága alatt; mely szándékra azonban némelyek azt jegyzék meg, hogy Nemours hg nem bír olly jeles tehetséggel, minélfogva illy fontos hivatal bízhatna reá az ország, kivevén, ha talán kormányzótanács adatké melléje. — Orleans hg holtestte szokott bebalzamoztatás után közszemlére fog kitétetni a' tuillériákban 's eltemettetését aug. 1ső napjaiban mondják megtörténelmünek.

(Pótlékadatok Orleans hg szomorú haláláról.) Lafitte volt első, ki Lajos Fülöpöt Neuillyben meglátogató, 's egy órai beszélgetés után olly nagy megindulásban hagyá el a' királyi palotát, hogy Lajos Fülöp egyik segédtszete által kísérteté őt haza. A' diplomatakar tagjai közül Apponyi gr. jelent meg első; mit Lajos Fülöp igen szívesen fogadott. Bonczoláskor kivilágolt, hogy Orleans hg koponyája hátul egyik fülétől a' másikig meg volt repedve ('s így fejre kellett a' hintóbul kiesnie, mert az esés sulya itt volt látható, ezért folyt száján, orrán 's még szemén is a' vér) most már bebalzamozva kettős koporsóban nyugszik. A' temetési ünnepély hihetőleg aug. 2án menend véghez, 's e' szerint a' kamarákat jul. 26kán trónbeszéd nélkül fogja megnyitni az illető biztosság, mivel temetés előtt, udvari szokás szerint nem jelenhetik meg nyilvánosan a' király. Nemours hget Nancyban érte utól a' gyászír, hol épen szemlét tartott egy huszárezred fölött. Villate tábornok hozá a' szomorú hírt, de annyira meg volt illetődve, hogy szólni sem vala képes. „Beteg ön?” — kérdé őt a' hg; — „oh, föntség! iszonyu hír Parisból!” — „Értem, a' királyt agyon lötték!” — „Nem, Orleans hg nincs többé!” — Nemours hg azonnal Parisba sietett, hova már testvéreinek özvegye is megérkezett a' két kis árvával együtt. — A' király ohajtja, hogy Nemours hg választassék kormányzóul a' parisi gróf kiskorúsága alatt, ki 18ik évében veendi át a' kormányt 's nem 15ben, mikép eddig szokás volt. A' gyermek neveltetését pedig anyja fogja vezérteni, a' francia polgári jog rendeletei szerint. —

É R T E S I T Ó.

Gőzhajójárás Bécs, Pest es Orsova közt júliusban:

Pestrül Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestrül Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4ór.
 azaz: július 28 's 31dikén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt, az az: július hónap 29czedikén. — Ezen kívül még egy vonató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig **ÁRPÁD** teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le-Bécsből; **Árpád** indul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 óraker, egy személy vitelára I. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., földelen: 3 fr.; Bécsig I. h. 6 fr. 30 kr., földelen 4 fr. p. p.

1) A' főméltóságú gyaraki Grassalkovich hercegségi Zörgondviselőség részéről köz hírül tétetik, hogy most legközelebbi augusztus 16án a' czimzett uradalom kormányja irószobájában Gedellón reggeli órákban, az uradalmakban 1842-ik évi nyíréstül kezdve 1844ik évi nyírésig esendő marha és juhbőrök árverés útján fognak eladatni, melyhez is a' venni szándékozók ezer pengő forint előpénzzel ellátva hivatalosak. — Továbbá ugyanacsak ezen uradalom részéről tudomásul adatik hogy augusztus 22kén Gedellóhoz 1/2 órányi tavalságra fekvő Isaszeg helységében a' tisztí szálláson tenyésztésre alkalmas 560 öreg anya, 125 két éves anya 230 egy éves anya és 700 bárány; september 1ső napján pedig 1490 öreg ürü és 680 egy és két éves

ürü-juhok eladása az örkényi belső majorban árverés útján azonnali kész pénzfizetés mellett fog eszközöltetni. 3)

Építési árverés

Ezennel köztudomásul adatik, hogy f. 1842iki július 28kán szokott reggeli és délutáni órákban, Budán az ugynevezett építész-udvarban, a' királyi lakvár mellett, mindenféle régi építészerek, ugyanint: faragott fa, deszka 's a' t. továbbá: ócska vasszerkek, ajtók és ablakok közárverés útján a' legtöbbet ígérőnek készpénzfizetésért eladatnak. Venni szándékozók a' főnemlített helyen 's órában megjelenni hivatalosak. A' magyar kir. főépítészeti igazgatóság által. Budán, jul. 23án 1842.

Árverés lovak és juhokra.

 4) Mélt. gróf Hunyady Józ. gazdaság-igazgatói hivatala köz hírül ad ja, hogy f. é. augusztus 16kán délelőtti 8 órak. kezdvén Mező-keszi Ürményhez közel levő pusztán Nyitra vmegyében 100 darab ménésbeli ló, és közötté 5háromén 's több tiszta angol telivér, a' többet ígérőnek kész fizetés mellett eladatni fog. — Ugyanazon nap ugyanott még 600 tenyésztésre való anyajuh árverés útján eladatni fognak. Ürményben jun. 30kán 1842. 6)

Haszonbérbe adandó ezer hold pusztarész.

2) Szabad Jász-Arokszállás városához tartozó's KisKun Fülöp szállás, Szt. Miklós, és Kecskeméttel határos Kekegyházi pusztán, a' közlegelőből kimezgetté eddig mivelés alatt még soha nem volt 's bármilly tekintetű használatra alkalmas 2000 hold föld 1600 □

öllel számítva közárverés útján f. 1842ik év Sber 1ső napjától kezdve 6. egymás utáni évre haszonbérbe fog adani, az árverés a' helyszinén fog f. é. Aug. 29ike reggeli óráiban tartatni, mely határidőre a' bérteni kívánók minden holdtól 24 p. kr. bánatpénzzel ellátva hivatalosak, a' többi föltételt bővebben megtudhatni a' haszonbérbe adó Város bírāja, vagy jegyzői hivatalánál. 3)

3) Pestmegyében Pesttől két órányira helyezett Péczel helységben egy 10 szobát, élés kamrát, konyhát, istállót magában foglaló szállás kerttel, szőlővel együtt folyó évi sz. Jakab napjától haszonbérbe adandó; bővebben értekezhetni Péczelen Bó d iz Ferenc számtartónál. 3)

Árcsökkenési h ir ad á s !

3) A' nm. m. k. udv. kincstárnak majus 25-ről 1842. 17032 számú rendelete folytában a' szeredik. sóhivatal részéről köztudomássá tétetik, miszerint az ott helyben levő k. sóhivatal épületei kijavítására kellő kőmives-, ács-, asztalos-, lakatos-, festő és üveges munkák és anyagok árcsökkenése, melyek 3995 pengő forintra és 54% krokra számítvak, aug. 4kén 1842-11 óraker a' szeredi k. sóhivatal iróteremében tartatni fog, olly fel-tétellel, hogy az árcsökkenési ajánlatok csupán lepecsételt írásban fogadtatnak el.

Minden t. cz. vállalkozó, ki a' fenkijelelt munkálatokat magára vállalni késznek nyilatkozik, ezennel felszólítatik, hogy pecsét alá zárt írásbeli ajánlatát, melyhez a' 10% bánatpénzt 400 pgó ftokban akár készpénzben akár statuspirosokban kapesolni okvetetlen szükséges, a' fenkített nap reggeli 9 órájaig a' szeredi sóhivatalnál beadja: önkint értődvén, hogy ezen somma a' vállalatban részt nem vevőnek azonnal vissza fog adatni, a' vállalkozó pedig mint rendszeres kötelezési kezesség a' hivatalnál letéve marad.

Az árcsökkenés feltételei és a' kijavítandó építvényeknek előmértékei mind a' k. szeredi sóhivatalnál, mind pedig a' pozsonyi kerület királyi igazgató mérnökénél mindennap megtekinthetők.

3) Árverés-hirdetés.

Folyó 1842ik esztendei jul. 30kán délutáni 3 óraker a' pesti kir. tudom. egyetemi orvosi-kar épületében, hatvani utcában tartandó nyilvános árverés útján az említett Egyetem kórházai számára megkívántató vászon és gyapotszövet (Barchet) szolgáltatása arra fog bízatni, ki azt legjobb minőségben

's legjutányosabban szolgáltatni magára vállalandja. Kívántatik pedig 506 rőf fehér, 3/4 rész rőf szélességű házi vászon, — 32 rőf kék nyomatú 's egy rőf szélességű vászon, — 109 rőf szalmazsákokra való's egy rőf szélességű vastag vászon, 48 rőf fehér, és 19 rőf hanuszínű 5/8 rőf szélességű Barchet; melyekből, kiválasztás végett, az árverők ne terheltesse nek mustrákat magokkal hozni. Kelt Pesten jul. 5kén 1842. Szoblahói Pálma Elek a' pesti kir. tud. Egyetem jegyzője. 3)

HIRDETVENY.

3) Szentés városának 1100 □ ölivel számítva 1765. holdat tévő Tőkei pusztája, 400 szekér jóféle idei szénával vagy a' nélkül is legf. k. k. engedelem folytában vagy azon város határában kisebb nagyobb szakaszokban 977 holdat 684 □ ölet tévőleg a' közlegelőből kiszakasztott föld is szinte haszonbérbe adandó. Mindkét rendbéli földek haszonbérének illetőleg árverésének ideje leend e. f. 1842. évi aug. us 3. A' haszonbér a' tőkei pusztára nézve f. 1842. évi aug. 3tól kezdve tartani fog 1852 évi aprilis 23dik napjaig; a' többi földekre nézve a' haszonbér ideje kezdődik f. 1842. évi dec. végén és tartani fog 1852. évi april. 23ik napjaig. Ezenkívül 4 szakaszban 290 hold 599 □ ölet tévő mājorsági földek f. 1842 évi sep. 29ik napjától 1847. évi sept. hó 29ik napjaig tartandólag szinte haszonbérbe adandók.

Az árverésben részt venni kívánók holdjától 30pkrval számított bánatpénzzel leendő megjelenésre felhivatnak. Egyéb feltételek a' város bírói és jegyzői hivatalánál megtudhatók. Árverés helye Szentés város közházánál.

A R L E J T É S.

3) T. Biharmegye' határozatából közhírré tétetik, hogy a' részére szükséges írószerek és eseledruházati anyagok árlejtése megyei alispán Bernáth József ur elnöksége alatt kirendelt küldöttségelőtt sz. k. Debreczen városában közelebbi országos vásár alkalmával f. évi aug. 15kén fog tartatni. 3)